

2020-11-17

Diarienummer
KS 2019/0435

Britt Steiner
Ledningsstöd

Genomgripande utredning av Fritt sök till gymnasieskolan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

- att uppmana Skånes kommuner att planera för ett samlat gymnasieutbud för att möta efterfrågan samt
- att överlämna utredningen till utbildningsnämnden som ett underlag i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Sammanfattning

Ett antal initiativ till utredning av effekterna och prövning av samverkansavtalet för Fritt Sök till gymnasieskolan i Skåne har inkommit. Kommunstyrelsen beslutade 2019-06-19 att ge kommunkontoret i uppdrag att genomföra en utredning av samverkansavtal och fritt sök utifrån inkomna motioner och skrivelserns intentioner.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2020-11-17 Genomgripande utredning av Fritt sök
- Rapport genomgripande utredning av Fritt sök till gymnasieskolan 2020-11-17
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-06-01 § 211
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2020-02-04 § 45
- Protokollsutdrag utbildningsnämnden 2019-12-11 § 158
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2019-06-19 § 157
- Lundakvintettens förslag till utredningsdirektiv 2019-05-21
- Vänsterpartiets motion *Fritt sök skapar segregation* 2018-10-15 Dnr. KS 2018/0795
- Socialdemokraternas motion *Ge elever från Lunds kommun plats i Lunds gymnasieskolor- utred en Lundagaranti*, dnr KS 2019/0110

2020-11-17

Diarienummer

KS 2019/0435

- Samverkansavtal för gymnasieskolan i Skåne gy 2010, reviderat i december 2010

Ärendet

Bakgrund

Ett antal initiativ till utredning av effekterna och prövning av samverkansavtalet för Fritt Sök till gymnasieskolan i Skåne har inkommit.

Kommunstyrelsen beslutade 2019-06-19 att ge kommunkontoret i uppdrag att genomföra en utredning av samverkansavtal och fritt sök utifrån inkomna motioner och skrivers intentioner, att avsätta 500 tkr för utredningen samt att finansiering sker via kommunstyrelsens reserverade medel, att delrapport ska ges in till KSAU i oktober månad 2019.

Kommunstyrelsen beslutade 2020-02-04 att ge kommunkontoret i uppdrag att fortsatt utreda frågan utifrån inkomna motioner och skrivelser samt utbildningsnämndens yttrande att uppmana utbildningsnämnden att inleda överläggningar med övriga kommuner om en eventuell omförhandling av samverkansavtalet, att översända delrapporten till fristående gymnasieskolor i Lund kommun för kännedom och eventuella synpunkter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2020-06-01 att inför behandling i kommunstyrelsen komplettera utredningen vad gäller normativa preferenser, undanträngningseffekter, kombinationen av skola och program samt behovet av fler utbildningsplatser inom den närmaste 10-årsperioden.

Samverkansavtalet

Samverkansavtalet omfattar samtliga skånska kommuner och gymnasieförbund (gäller även Sölvesborg som ingår i gymnasieförbundet Sölvesborg Bromölla kommunalförbund) samt KORT-kommunerna Karlshamn, Olofström och Ronneby.

Målsättningen för samverkansavtalet är att stärka och utveckla hela området till en attraktiv gymnasierregion. Samverkansavtalet syftar till att möjliggöra för sökande elever att få sitt förstahandsval av program och skola tillgodosett, att fritt få välja mellan de program som erbjuds inom samverkansområdet samt att bli mottagna i första hand enligt gällande lagstiftning.

Avtalet gäller tillsvidare med 18 månaders uppsägningstid med 1 januari som sista uppsägningsdatum.

2020-11-17

Diarienummer

KS 2019/0435

Tilläggsavtal

Ett tilläggsavtal har tecknats avseende principer för den interkommunala ersättningen i en gemensam beräkningsmodell för interkommunal ersättning i Skåne, Sölvesborg, Olofström, Karlshamn och Ronneby. Detta avtal kan sägas upp inför nytt budgetår senast den 30 juni.

Samarbetet inom samverkansområdet

Kommunerna inom samverkansområdet utreder för närvarande modellen för prissättning utifrån transparens och gemensamma principer. Utredningen syftar till att skapa transparens och gemensamma definitioner kring vilka kostnader som ska ingå i prismodellen. Arbetet syftar också till att etablera en strukturerad process för ökad dialog mellan säljande och köpande kommuner där prissättning diskuteras och fastställs och ett reviderat tilläggsavtal.

Föredragning

Utredningen har tittat på olika scenarier och för dessa utgått från följande huvudsakliga frågeställningar:

- Hur påverkas Lundaungdomarnas valfrihet och möjlighet att få sina gymnasieval tillgodosedda?
- Vilka organisatoriska och ekonomiska effekter får det för Lund som huvudman?
- Hur påverkas utbudet av gymnasieutbildningar i framtiden?

Sammanfattning och slutsatser

- Fritt Sök ger Lundaungdomarna frihet att välja utbildning.
- 10 % av Lundaungdomarna går i andra kommuner (främst i Malmö).
- Ungdomarnas gymnasieval styrs av olika faktorer där program är den tyngst vägande faktorn, men även skola.
- Elever med höga betyg väljer ofta skolor med ett högt antagningsläge.
- Elever med ett högt meritvärde i årskurs 9 upplever större valfrihet och är mer nöjda med sitt gymnasieval.
- Lund kan påverka situationen, men inte styra den,
- De rådande nationella antagningsreglerna ger inte möjlighet att inom nuvarande samverkansavtal Fritt sök införa en Lundagaranti.
- En kommun kan inte begränsa mottagandet till kommunens gymnasieskolor till kommunens egna ungdomar.
- Lund är beroende av andra kommuner både när det gäller utbyggnad och hur samverkan utformas.

2020-11-17

Diarienummer

KS 2019/0435

- Om Lund går ur Fritt sök och övriga kommuner stannar kvar får Lund en överkapacitet. Risken högst på "mindre populära" program och skolor.
- En ökad regional planering kring gymnasieutbudet ger förutsättningar för en långsiktig lösning.

Kommunerna har ett pågående utvecklingsarbete kring kostnader och prissättning för att skapa en större transparens. Arbetet kommer att vara underlag för en revidering av tilläggsavtalet kring den interkommunala ersättningen.

Skånes kommuner bör öka sin samverkan kring nödvändig utbyggnad av gymnasieskolan. En ökad regional planering kring gymnasieutbudet ger förutsättningar för en långsiktig lösning för att möta efterfrågan.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret och utbildningsförvaltningen. En extern utredare har varit huvudutredare och sakkunnigt stöd. Ärendet har varit för yttrande hos utbildningsnämnden under beredningen.

Barnets bästa

Ärendet berör barn och unga. En viktig faktor i etableringen på dagens arbetsmarknad är en fullföljd gymnasieutbildning. Ungdomars gymnasieval styrs främst av vilket program de vill gå på. Ett stort utbud ökar möjligheterna att den enskilde får sitt val av program tillgodosett. Samverkansavtalet ger barn och unga goda möjligheter att välja en utbildning som passar deras intressen och framtidsplaner.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Utbildningsnämnden

För kännedom: